

henvise til s. 109 i LO-udvalgsbetænkningen fra 1991:

»Bygger en kollektiv overenskomst på minimallønssystemet, indeholder overenskomsten alene minimallønninger, der fungerer som den absolutte bundgrænse for arbejdstagernes personlige lønninger. Under minimallønssystemet forudsættes det således, at der sker afvigelser fra de fastlagte lønsatser.

Det er endvidere en klar forudsætning, at der foregår frie forhandlinger om højere lønninger mellem arbejdsgiveren og den enkelte arbejdstager uden indblanding fra organisationerne. Organisationerne har imidlertid ret til at vejlede og informere deres medlemmer om lønforholdene.

Relativt hyppigt forekommer der inden for minimallønssystemet sager, hvor lønmodtagerorganisationerne i bestræbelserne på at forbedre deres medlemmers forhold fremkommer med udtalelser, der kan forstås som opfordringer til arbejdsnedlæggelser eller affolkning. Eksempelvis kan det nævnes, at Dansk El-Forbund i første halvår af 1986 indrykkede annoncer i aviserne med oplysninger om lønniveauet i forskellige geografiske områder og med opfordring til medlemmerne om at stille lønkrav. Hvis lønkravene ikke blev opfyldt, blev medlemmerne opfordret til at søge andet arbejde. I Arbejdsrettens dom (sag. nr. 86.149) blev Dansk El-Forbund pålagt organisationsansvar, idet Arbejdsretten fandt, annoncekampagnerne var overenskomststridige, idet de ikke opfyldte det krav til neutral orientering og vejledning om lønforhold, herunder lønudviklingen, som efter praksis er gældende inden for minimallønssystemet med løfteparagraf for at sikre, at den individuelle lønfastsættelse sker ved fri forhandling uden nogen som helst indblanding fra organisationernes side.«

At en annoncekampagne som ovennævnte betragtes som et overenskomstbrud fra lønmodtagerorganisationens side, må betegnes som et problem for minimallønssystemet. Det må anses for værende i begge overenskomstparters interesse at opfatte annoncer af den nævnte karakter som en legitim ret for organisationen til at udtrykke sin opfattelse om forhold, som alle er klar over via overenskomsten er henlagt til lokale drøftelser på virksomheden. Det foreslås derfor i programmet, at den nuværende retspraksis vedrørende organisationsansvar i forbindelse med lønmodtagerorganisationernes lønkampagner ændres.

Til nr. 8

Konsekvensen af § 13 er, at Folketinget ved lov fratager den direkte overenskomstpарт retten til selv at anlægge og procedere en sag for Arbejdsretten, idet loven tillægger eventuelt overordnede organisationer, f.eks. et kartel eller en hovedorganisation, denne kompetence. Herved tillægger arbejdsretsloven den overordnede organisation procesmonopol.

Det følger heraf, at en hovedorganisation kan afvise at føre sagen eller føre sagen på en måde, der ikke svarer til ønskerne hos den direkte overenskomstpарт – eksempelvis et forbund – i sagen. Dette er i strid med grundlæggende retssikkerhedsgarantier for den direkte part i sagen og må antages at være i strid med ILO-konvention nr. 98 og muligvis Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11. Dertil kommer betydelige fortolkningsproblemer på baggrund af den igangværende karteludvikling inden for LO-området, hvor lovgivningen kan risikere at overdrage kompetencen til karteller imod det enkelte forbunds ønske. Den direkte overenskomstpарт, f. eks. et forbund, kan selvfølgelig gennem medlemskab af LO selv have været med til at beslutte, at man ønsker at overdrage kompetencen i arbejdsretssager til LO, men det er da i givet tilfælde en beslutning, der er taget internt i fagbevægelsen i modsætning til et indgreb fra Folketinget i kompetencefordelingen.

Til nr. 9

Venstres medlemmer af udvalget mener, at dissenser bør fremgå af Arbejdsrettens domme. Herved bliver det offentligt kendt, i hvilken udstrækning væsentlige meningsforskelle har gjort sig gældende i dommerkollegiet.

Enhedslistens medlem af udvalget har følgende bemærkninger til ændringsforslaget:

Ændringsforslaget medfører, at der af arbejdsrettdømme fremgår oplysning om de forskellige meninger under afstemningen (dissens). På baggrund af Arbejdsrettens sammensætning finder Enhedslisten, at det er mest betryggende for udviklingen i retstilstanden og for det interne demokrati i organisationen, at alle parter – herunder ikke mindst fagbevægelsens medlemmer – har mulighed for at få kendskab til den enkelte dommers afgørelse.